

A photograph of a flooded landscape. In the foreground, there are several cut tree stumps and branches floating in the water. The water is calm, reflecting the sky and the trees. In the background, there are more trees and a distant shoreline. The sky is overcast and grey.

Resultaten bewonersonderzoek Hoogwatergeul Varik Heesselt Netwerkbijeenkomst 29 januari 2018

dr. Dik Roth (Wageningen Universiteit)
dr. Madeline Winnubst (Universiteit Utrecht)

Bewonersonderzoek naar de hoogwatergeul

Varik Heesselt

- september 2016 - mei 2017
- 32 interviews: 38 bewoners, 3 experts
- Varik, Heesselt, Opijnen, Ophemert, Neerijnen, Bunnik, Oosterbeek
- diverse bedrijven: ***(niet) grondgebonden bedrijven***
- bewoners voor ***natuur*** of ***sociale binding***, (niet) actief in ***verenigingsleven***, groot/klein ***netwerk in het dorp***, (geen) ***belang*** in het plangebied, ***opgegroeid in het gebied*** versus ***'import'***, ***man/vrouw***, meer ***ouderen*** dan jongeren

Doel en aard van het onderzoek

Doel:

- Wetenschappelijk inzicht : kritisch volgen / delen van ontwikkelingen in Nederlands hoogwaterbeleid (wetenschappelijke publicaties, lezingen, onderwijs)
- Waar mogelijk: kritische bijdrage aan discussies over Varik-Heesselt:
  - = WUR Wetenschapswinkel
  - = opiniestukken, artikelen

Aard:

- Kwalitatief, diepte-interviews
- Gericht op begrijpen van percepties, 'framings', keuzes en strategieën van diverse betrokkenen

Vragen

Enkele centrale vragen:

- Wat is uw huidige visie op de hoogwatergeul? Waarop is deze visie gebaseerd? Zijn er alternatieven?
- Wordt u zelf direct beïnvloed door de plannen, als ze doorgaan?
- Wat doet zo'n plan met het gebied, met de bewoners?
- Wat vindt u van de rol van overheden: gemeente, waterschap, provincie?
- Bent u actief in het dorp? Aangesloten bij Vereniging Waalzinnig? Actief in KBG? Anderszins?
- Hoe denkt u over de besluitvorming en interactie met bewoners?

Hoogwatergeul: observaties

- Eén plan, in eerste instantie *weinig ruimte voor alternatieven*. KBG alleen op de geul gericht.
- *Geen* heldere onderbouwing (zie o.a. WUR rapport)
- Vijf rivierplannen in één gebied: relatie is *onduidelijk maar cruciaal* in planvorming
- *Intransparantie* van plan- en besluitvorming:
  - = bestuurders: de geul komt er;
  - = ambtenaren: open proces.
- *Onduidelijk* proces, onduidelijke rollen van overheden
- Waterveiligheid: *voor wie?* Ontkenning van de risico's
- 'Meekoppelkansen': *weinig overtuigend*, niet kansrijk
- Wat krijgt het gebied *terug*?

Alternatieven

Mobilisatie van expertise:

- Arie Lanser (meedenken)
- Cees Kooman (buitendijkse oplossing)
- Frank Spaargaren (Spaargaren variant buitendijks)
- Wim van de Geijn (meekoppelkansen; natuurplan binnendijks)

Vergelijking met eerder onderzoek (o.a. Ooijpolder, Lent):

- Proces staat niet open voor alternatieven
- Belangrijke rol voor contra-expertise (kennis, tijd, ervaring) in het 'openbreken' van planproces
- Belangrijke rol Waalzinnig (o.a. keuze voor WUR-wetenschapswinkel)
- Ambivantie van meedraaien in de KBG

Dorpsgemeenschap

- Actief verenigingsleven
- Op zoek naar (nieuwe) sociale binding
- 'Autochtoon' en 'import' ("komen alleen slapen")
- Ontwikkelingen:
  - # weinig werkgelegenheid en woningen voor jongeren
  - # voorzieningen verdwijnen
  - # vergrijzing
- Agrarische sector: geen gezamenlijke agenda
- Harde werkers: hart voor het gebied
- Gelatenheid: veel bewoners laten het over zich heen komen
- Hoogwatergeul splitst dorpsgemeenschap: pittige discussies